

SZÉCHENYI TERV

TÁMOP-6.1.2/LHH/11-B-2012-0022
EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS ÉS ÉLETMÓDVÁLTÁS
A TOKAJI KISTÉRSÉGBEN

Irritábilis bél szindróma

**Tudta-e Ön,
hogy
Magyarországon a
felnőtt lakosság
15-20 %-a szenved
ebben a
betegségben?**

Irritábilis bél szindróma

Az irritábilis bél szindróma (IBSZ) a belek krónikus, funkcionális megbetegedése.

Jellemzői:

- megváltozott bélmozgás, görcsök
- fájdalom
- puffadás
- diszkomfort érzés
- kóros gázképződés

Kiváltó oka ismeretlen. Hasmenéses és székrekedéssel járó szakaszai lehetnek, az étrendi kezelést ennek megfelelően kell kialakítani.

A betegség gyakoribb fiatal nőknél, és családi halmozódást is megfigyeltek. Az étrendet az egyéni érzékenységeket figyelembe véve kell meghatározni, illeszkedve a hasmenéses vagy székrekedéssel járó szakaszhoz.

Étrendi kezelés

1. Kerülje a gázképződést fokozó ételeket- szárazbab, sárgaborsó, szójabab, lencse, káposzta, retek, hagymafélék, brokkoli, kelbimbó, kelvirág, uborka, savanyú káposzta, karalábé, teljes kiőrlésű gabonafélék, szilva, banán, aszalt gyümölcsök.

2. Amennyiben a tej és tejes ételek problémát okoznak, kerülje azokat. Fogyasszon laktózmentes vagy laktáz enzimmel kiegészített tejtermékeket.

A kemény, érlelt sajtok (Pannónia, Eidámi stb.) ill. a savanyított tejtermékek gyakorlatilag laktózmentesek.

3. Étkezzen gyakrabban, kis mennyiségeket! Ne terhelje meg egyszerre bélrendszerét.

4. Kerülje a túlzott koffein és alkoholfogyasztást!

5. Étkezzen zsírszegényen, csökkentse a főző és kenőzsíradékok mennyiségét!

6. Fogyasszon élőflórás termékeket, probiotikumokat!

7. Növelje a pektintartalmú élelmiszerek fogyasztását (alma, sárgarépa, barack stb.).

8. Kerülje a cukormentes édességek fogyasztását (szorbit vagy fruktóz tartalmúak).

9. Kerülje a gyorsételek, félkész és késztermékek fogyasztását, a nassolnivalók, csokoládék, snackek, zsíros kekszek bevitelét.

Székrekedéses szakaszban:

1. Növelje a pektin bevitelét- fogyasszon több zöldséget-gyümölcsöt. Amennyiben nyersen problémát okoznak, készítse el turmixnak, kompótnak, párolva, főzve stb.

2. Fogyasszon naponta 2-2,5 l folyadékot. Lehet gyengére főzött tea, szénsavmentes vizek, gyümölcslevek (citrusféléből készültek kivételével), levesek.

3. Fogyasszon széklettömeget növelő élelmiszereket, melyek a széklet kiürülést is segítik (rostokban és nyákanyagokban gazdagok): útifű maghéj, lenmagpehely, bolhafű mag és korpá- folyadék egyidejű bevitelével

4. Fogyasszon probiotikumokat tartalmazó élelmiszereket

Napi rostbeviteli szükséglet: 35-50 g.

Hasmenéses szakaszban:

1. **Fogyasztható ételek:** rizsnyak, fekete tea, vizes kakaó, főtt rizs, főtt burgonya, sárgarépa, alma, főtt dara, főtt tészta, kétszersült, háztartási keksz.

A tünetek enyhülésekor növelni kell a rostbevitt (pektin), és fokozatosan kell visszatérni a panaszt nem okozó étel fogyasztásához.

2. **Kerülendő élelmiszerek:** tej és tejes ételek, olajos magvak, teljes kiőrlésű termékek, szorbit és fruktóz tartalmú édességek (diabetikus édességek, cukormentes rágógumik)

Tudja-e Ön, hogy a széklettömeget növelő termékeket hogyan kell alkalmazni?

1 evőkanál készítményhez 2-3 dl folyadékot fogyasztva, étkezés előtt ½ órával (napi 2-3-szor).

Tudja –e Ön, hogy mi a különbség a prebiotikumok és a probiotikumok között?

Prebiotikumok: azok a rostok, ami a bélben élő baktériumok tápanyagául szolgálnak (természetes prebiotikumok: búzacsíra, hagyma, banán, méz, fokhagyma, póréhagyma, csicsóka, articsóka, bab, borsó)

Probiotikumok: bélrendszert támogató baktériumok pl. lactobacillusok, bifidobaktériumok stb.

Puffadás, hasi görcsök ellen fogyasztható teák:

kamillatea,
köménymagtea, cickafark,
borsmentatea, mezei macskagyökértea

Életmódváltási tényezők

Végezzen rendszeresen testmozgást! Gyalogoljon, biciklizzen, ússzon!

Relaxáljon hetente többször! Jó hatással van a jóga, a masszázs, és az aromaterápiás kezelések.

Amennyiben a mindennapi stresszt nem tudja kezelni, forduljon szakemberhez!

Vezessen étrendi naplót, jegyezze fel a panaszt kiváltó élelmiszereket, az általuk okozott tüneteket.

Mindig fordítson megfelelő időt az étkezésre, biztosítson nyugalmas környezetet, az ételt alaposan rágja meg!

Néhány élelmiszer rosttartalma: 100 g-ra vagy 100 ml-re vonatkoztatva

Alapanyag	Rosttartalom (g)	Alapanyag	Rosttartalom (g)
rizs (főtt)	3,3	burgonya	3
árpagyöngy	4,6	cukkini	2,4
rozsliszt	6,5	fejes saláta	1,9
zabpehely	13,8	sárgarépa	3,3
zabkorpá	27,8	alma	3,7
búzakorpá	42,6	egres	3,5
korpás keksz	8,3	körte	6,2
müzli natúr	13,5	sárgabarack	3,6
abonett	5,9	meggy	4,2
fehér kenyér	3,7	őszibarack	3,2
barna kenyér	5,1	szőlő	5,4

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszachenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

